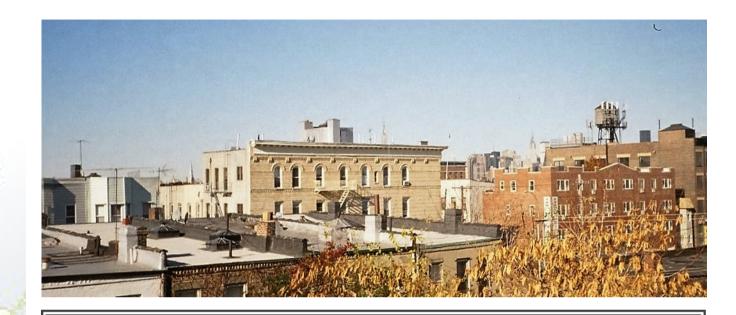
Anna Sosnowska

Polski Greenpoint a Nowy Jork

Gentryfikacja, stosunki etniczne i imigrancki rynek pracy na przetomie XX i XXI wieku

Anna Sosnowska, OSA UW EUROREG, 22 marca 2018

Projekt finansowany ze Stypendium Kolumb Fundacji na Rzecz Nauki Polskie

Cele

Ustalić, zrozumieć i wyjaśnić miejsce (pozycję, rolę) polskich imigrantów i głównej polskiej dzielnicy w światowej metropolii

- 1. Na mapie prestiżu miasta
- 2. Na miejskim imigranckim rynku pracy
- założenie: struktura społeczna i terytorialna Nowego Jorku jest hierarchiczna, ma wyraźny wymiar etno-rasowy i ze względu na status imigracyjny
- [probierz] założenie: Nowy Jork wciąż jest
- stolicą świata finansowym i kulturalnym centrum świata siedzibą elit gospodarczych i kulturalnych świata
- miniaturą świata odzwierciedla terytorialne/etno-rasowe relacje w ziemskim świecie
- Potwierdzić, zrozumieć i wyjaśnić miejsce (pozycję, rolę) społeczeństwa polskiego w świecie
- 1. Na światowej mapie kulturowego prestiżu
- 2. W światowym podziale pracy

Inspiracje teoretyczne

Cele:

- 1. Na mapie prestiżu miasta
- 2. Na miejskim rynku pracy

Założenie

- 1. Stolica świata
- 2. Miniatura świata

 \rightarrow

- 1. Na światowej mapie kulturowego prestiżu
- 2. W światowym podziale pracy

Literatura: hierarchia społeczna; kultura jako zasób ekonomiczny

- 1. Teorie gentryfikacji. Hipsterska gentryfikacja (Zukin i Braslow, Zukin)
- 2. Badania nad rolą etniczności, rasy i statusu imigracyjnego na rynku pracy i w strukturze klasowej USA. Teoria kolejki etnicznej (Waldinger); enklawy (Portes) i niszy (Waldinger); pomoc domowa (Coble)
- 1. Metropolia gospodarki-świata, miasto globalne, miasto dualne (Braudel, Sassen, Castells i Mollenkopf)
- 2. Studia nad migrantami i ich dziećmi w NYC (Foner, Kasinitz, Waters)

Podejście nieortodoksyjnie centro-peryferyjne

- 1. Studia nad polską peryferyjnością (Kula, Bukraba-Rylska, Zarycki)
- 2. Studia nad polskimi imigrantami zarobkowymi (OBM UW, ISP UJ)

Nisza, kolejka i sieci etniczne

Hierarchicznie uporządkowane **nisze etniczne** (sektory gospodarczne, w których grupa jest nadreprezentowana)

pracownicy najemni i przedsiębiorstwa

Wśród grup etnicznych panuje zgoda co do tego, które sektory gospodarki są bardziej dochodowe i prestiżowe

Pracodawcy mają ustalone poglądy co do tego, która grupa etniczna dobrze pasuje do jakiej pracy i wykonania jakiej usługi "Wheras employers rank groups of workers in terms of their desirability, groups of workers rank jobs in terms of the relevant resources that jobs can provide" (Waldinger 1996: 19) Nisze są wynikiem spotkania tych dwóch hierarchii zwykle już na początku łańcucha migracyjnego i są utrwalane przez współpracę pracodawców i pracowników

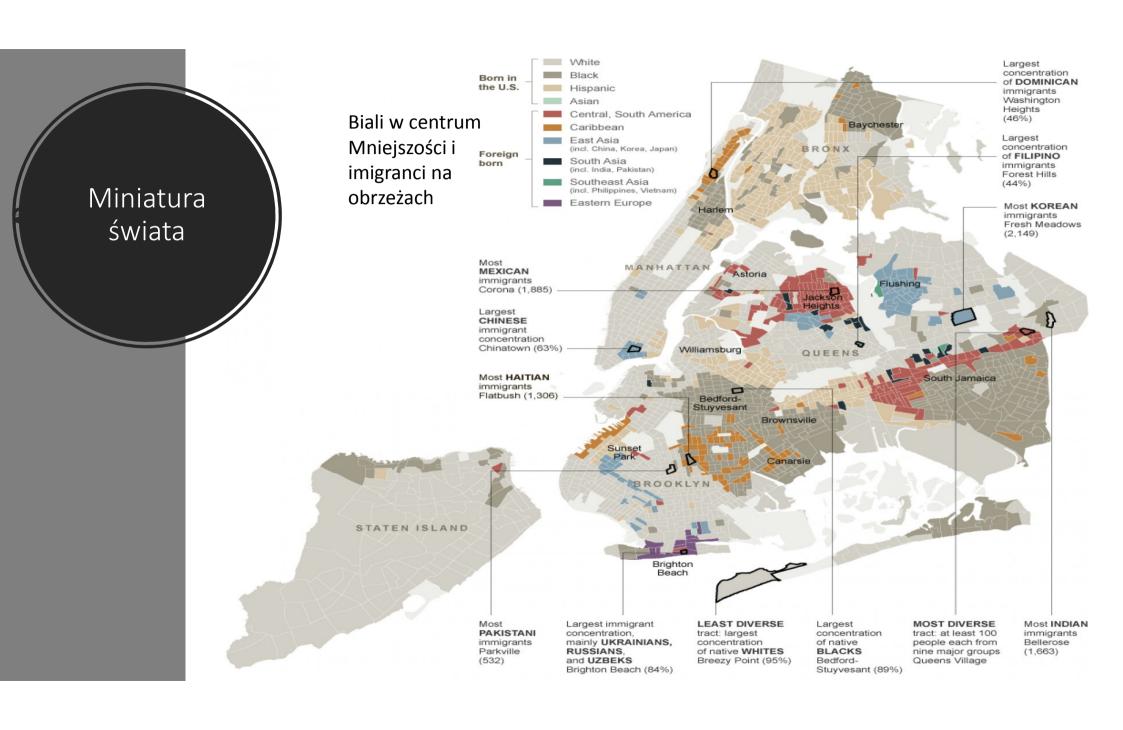
Stolica świata

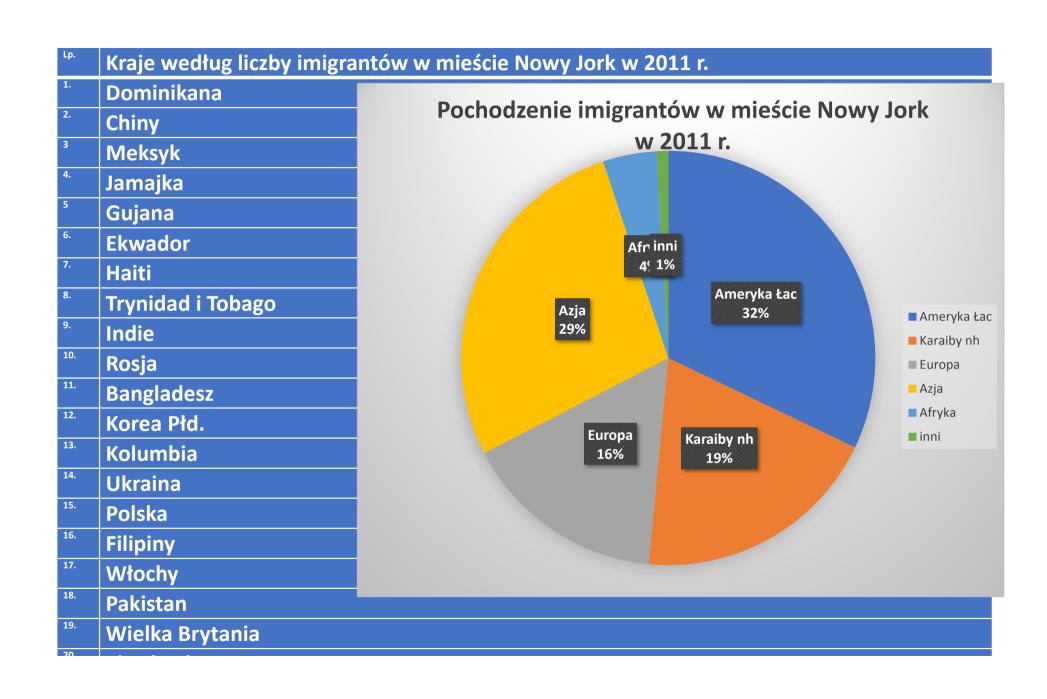
- Nowy Jork stolica świata
- Centrum gospodarki świata (Braudel 1992)
- Liberalne politycznie, ale dyskryminujące kulturowo
- Wieloetniczne (Foner 2013)
- O ogromnych kontrastach społecznych (Mollenkopf i Castells 1991)
- Rozwijał się inaczej niż miasta amerykańskie (Freeman 2000, Abu-Lughod 2007)
- Centrum miasta najbardziej prestiżowe miejsce biznesowe i mieszkalne

Miniatura świata

	Brooklyn Spis Powszechny 2000 r.	Brooklyn American Community Survey 2011 r.	Queens Spis Powszechny 2000 r.	Queens American Community Survey 2011 r.	NYC Spis Powszechny 2000 r.	NYC American Community Survey 2011 r.
Ogół ludności	2 465 326	2 532 645	2 229 379	2 247 848	8 008 278	8 244 910
Czarni nie-Latynosi (%)	34,4	31,3	19,0	17,3	24,5	22,4
Biali nie-Latynosi (%)	34,7	35,7	32,9	26,3	35,0	32,6
Latynosi (%)	19,8	19,6	25,0	28,0	27,0	28,9
Azjaci nie-Latynosi (%)	7,5	11,3	18,0	24,3	9,7	13,4
Imigranci	931 769	946 511	1 028 339	1 089 187	2 871 032	3 066 599
Imigranci (%)	37,8	37,4	46,1	48,5	35,9	37,2
Urodzeni w Polsce (w tys.)	35,382	22,860	21,205	25,510	65,999	57,726
Urodzeni w Polsce (% ogółu)	1,4	0,9	0,9	1,2	0,8	0,7
Urodzeni w Polsce (% imigrantów)	3,8	2,4	2,1	2,3	2,3	1,9

Źródło: The Newest New Yorkers. Immigrant New York in the New Millennium, New York: New York City Department of City Planning Population Division, 2004; The Newest New Yorkers. 2013 edition, New York: New York City Department of City Planning Population Division, 2013

Metody

Cele:

- 1. Na mapie prestiżu miasta
- Na miejskim rynku pracy

Założenie

- 1. Stolica świata
- 2. Miniatura świata

 \rightarrow

- 1. Na światowej mapie kulturowego prestiżu
- 2. W światowym podziale pracy

- Metody:
- 1. Analiza prasy, obserwacja uczestnicząca dzielnicy, wywiady z liderami: mówiona historia dzielnicy i polskich imigrantów
- 2. Analiza miejskich i spisowych danych zastanych oraz cudzych badań nad etnicznym podziałem pracy, wywiady z liderami, wywiady ze sprzątaczkami

OBSERWACJA 2005-2006
ANALIZA PRASY 1983-2014
WYWIADY Z LIDERAMI 2006 I 2010
WYWIADY ZE SPRZĄTACZKAMI 2006 I 2010

Dzielnica

Greenpoint. Struktura etno-rasowa

	Greenpoint	Greenpoint
	Spis Powszechny 2000 r.	American Community Survey 2014 r.
Ogół ludności	39 381	34 580
Czarni Latynosi i nie-Latynosi (%)	1,6	3,0
Biali Latynosi i nie-Latynosi (%)	80,3	83,7
Latynosi każdej rasy (%)	19,5	12,5
Imigranci	13 360	10 918
Imigranci (%)	51,1	31,6
Urodzeni w Polsce	13 660	8 626
Urodzeni w Polsce (% ogółu)	35	24,9
Urodzeni w Polsce (% imigrantów)	67,9	79
Polskiego pochodzenia	17 181	9 830
Polskiego pochodzenia (% ogółu) źródło: The Newest New Yorkers 2004, s.; American Community Survey 2014. Five-year Population Estim	43,6	28,4 January Brooklyn's Waterfront (Szósta megadzielnica: przemiany

Zródło: The Newest New Yorkers 2004, s.; American Community Survey 2014. Five-year Population Estimate, Stabrowski (2011:12); The Sixth Borough: Redefining Brooklyn's Waterfront (Szósta megadzielnica: przemiany brooklyńskiego nabrzeża), rozdział Polish Greenpoint http://thesixthborough.weebly.com/polish-greenpoint.htm i opracowanie własne

Polscy imigranci w mieście Nowy Jork

- [Newest New Yorkers. 2013 Edition]
- 2000 \rightarrow 2011: 65 tys. \rightarrow 55 tys.
- Typowa pod względem wieku i zdecydowanie młodsza niż z grup ,starej' i gasnącej imigracji europejskiej - z Włoch i Grecji. Mediana wieku: 47
- Zsfeminizowana: 81/100
- Rekordowo niski wśród grup imigranckich odsetek osób w biedzie i gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej
- Właściciele domów: około 30% ogółu, podobnie jak wśród imigrantów z byłego ZSRR i Karaibów
- częściej niż wśród imigrantów z Ameryki Łacińskiej
- rzadziej niż z Chin, Filipin, Włoch i Wielkiej Brytanii

Rozmieszczenie polskich imigrantów w mieście Nowy Jork

- [Newest New Yorkers. 2013 Edition]
- Greenpoint wciąż najliczniejsza polska dzielnica 14% ogółu
- Nowe dzielnice zamieszkania:
- Dawne robotnicze i białych etników, peryferyjne dzielnie na południowym Brooklynie (Bay Ridge, Bensonhurst, Boro Park) i Sunset Park wraz z innymi grupami imigrantów – np. z Chin, byłego ZSRR: 12% ogółu polskich imigrantów
- Dzielnice sąsiednie wobec Greenpointu, ale bardziej oddalone od Manhattanu: Ridgewood, Maspeth, Glendale, Middle Village: 21%
- Rozproszenie: około 50% poza najliczniejszymi dzielnicami

Greenpoint na mapie prestiżu

The New York Times 80. a 10.: od polskiej robotniczej ,miejskiej wioski' do hipsterskiej gentryfikacji

Powolna gentryfikacja z przeszkodami w latach 90.

Lokalna Greenpoint Gazette: zapobieganie degradacji infrastruktury w latach 80. i 90. dzielnicy.

Nieentuzjastyczna inkorporacja polskich imigrantów do białej amerykańskiej, robotniczej społeczności dzielnicy w latach 90. i 00.

Polonijny Nowy Dziennik (przemiana pozycji w społeczności imigranckiej 2011) od wstrętu do "polskiego getta" w latach 80. i 90. do gentryfikacji jako zasobu imigranckiej nowej elity właścicielskiej i biznesowej 2011+

Awans symboliczny mimochodem dla liderów 1

Liderzy bez poczucia sprawczości wobec gentryfikacji

Gentryfikacja jako nieprzewidziana okazja do awansu własnego (finansowego i symbolicznego), swoich dzieci i całej grupy etnicznej

- W mieście

- W społeczności polskiej w Nowym Jorku

- W społeczności pochodzenia w Polsce

Powszechne zadowolenie, że gentryfikacja wypchnie z dzielnicy imigrantów ,tranzytowych', ,turystów', nielegalnych

Niechęć liderów do ,tranzytowych' → polski Greenpoint był społecznością bez liderów

Aspirując do amerykańskiej klasy średniej, widzieli siebie jako niezaangażowanych moralnie beneficjentów masowej imigracji z Polski

Liderzy w dysonansie tożsamościowym między "niską" polskością a nobilitującym mainstreamem

→Gentryfikacja → wzmocnienie właścicielskiej polskości

Awans symboliczny mimochodem dla liderów 2

Męska arystokracja robotnicza na nowojorskim rynku pracy. Budownictwo

Genderowo podzielony rynek pracy

Robotnicza arystokracja, głównie dzięki pozycji mężczyzn

Nadreprezentacja polskich mężczyzn w cenionym przez robotników budownictwie

Najniższy wśród mężczyzn imigrantów poziom zatrudnienia w handlu, usługach, transporcie i produkcji – głównych sektorach imigranckich

Beneficjenci etnicznych sieci długiego trwania i solidarności białych etników

Sprzątanie w wielkim mieście

Struktura zatrudnienia kobiet w 2000 i 2011 była podobna do struktury zatrudnienia ogółu kobiet imigrantek w Nowy Jorku (podobnie jak imigrantek z anglojęzycznych Karaibów, Europy Wschodniej i Ameryki Południowej)

Zrównoważony udział w 3 sektorach: menedżerowie i profesjonaliści, handel i biura oraz usługi

Stosunkowo wysokie dochody

Liderzy wskazywali sprzątanie jako główny sektor zatrudnienia polskich kobiet z Greenpointu > niska pozycja kobiet w społeczności imigrantów

Sprzątanie w wielkim mieście

Według sprzątaczek, Polki dominowały w sektorze sprzątania biurowców w latach 70. i 80., a następnie straciły tę pozycję, choć wciąż była ceniona

Polityka wizowa i migracyjna USA → rozwarstwienie zawodowe polskich imigrantek

Sektor sprzątania biurowców jest atrakcyjny dla tych imigrantek, które nie mają do niego dostępu jako osoby o nieuregulowanym statusie. > zmiana przewidywanego przez teorię kolejki etnicznej porządku

Polskie plejsówki. Przedsiębiorstwa i służące

Sprzątanie w domach prywatnych cenione jest jako drobne przedsiębiorstwo świadczące usługi w oparciu o markę etniczną, a nie lubiane, gdy zawiera cechy bycia służącą

Praca w chasydzkich domach wielodzietnych rodzin z Williamsburga stanowi negatywny punkt odniesienia i symbol służby. Doświadczenie czy wcześniejsze uprzedzenia?

Polskość, etniczność, rasa w Nowym Jorku. Bonus

Etniczność - ważniejsza niż przewidywałam, a rasa - bardzo ważna, zgodnie z przewidywaniami Wzmocnienie białej tożsamości w konfrontacji z niebiałą większością mieszkańców miasta

Interpretacja niższego statusu Latynosów i Czarnych w kategoriach rasowych i poczucie kulturowej wyższości

Poczucie niższości – organizacyjnej i finansowej – wobec wszystkich odłamów społeczności żydowskiej w mieście (13% ogółu i 1/3 białych) oraz niezasłużonej niższości kulturowej wobec chasydów i poradzieckich Żydów

Odtworzenie wschodnioeuropejskich stosunków polsko-żydowskich z miasteczek sprzed Zagłady i imigrantów z przełomu XIX i XX wieku: zatrudnienie, usługi i handel, osadnictwo

Niedoceniana przez liderów zasiedziałość oraz solidarność białych etników, które wyjaśniają mocną pozycję Polaków w budownictwie

Polska peryferyjność w Nowym Jorku

- Półperyferyjna (?) przewaga komparatywna polskich imigrantów na robotniczym rynku pracy światowej metropolii: zasiedziałość, białość i solidarność białych etników oraz odtworzone z pamięci zbiorowej polsko-żydowskie stosunki gospodarcze
- Polskość, wschodnioeuropejskość postrzegana jako zasób biznesowy: reprezentacja tradycji, tęsknoty za przednowoczesną przeszłością i solidnością
- Gentryfikacja → przełamanie podziału na Polonię polki i Polonię poloneza i ukształtowanie się Polonii właścicielskiej i drobnomieszczańskiej → możliwe przesunięcie roli Polaków na pozycje zajmowane przez Włochów i Greków: drobnomieszczańskie, a nie robotnicze